

Geachte overheid,

Onlangs las ik de volgende uitspraak van een hoogleraar (vrij geciteerd): 'je kunt als burger in een democratisch land wel om een andere regering vragen (middels verkiezingen), maar je kunt als regering niet om een andere bevolking vragen'.

Tal van argumenten om deze wetgeving niet zo vorm te geven, passeren de revue. Er leven behoorlijk wat zorgen rondom deze wet in de maatschappij. Wat mij betreft terecht. Ik zou ook aandacht willen voor het volgende:

Voorheen was het aan de overheid om gedragingen van burgers te corrigeren, op het moment dat er sprake was van wetsovertredingen. De afgelopen decennia is de overheid ook actief bezig geweest met gedragsbeïnvloeding. Tot zover wat mij betreft geen zorgelijke ontwikkelingen, al wordt dat laatste in de maatschappij ook al niet altijd gewaardeerd.

Zeker het laatste decennia, maar wellicht al langer, is de overheid ook drukdoende met de opvattingen, meningen en standpunten van burgers te beïnvloeden. Ik spreek graag genuanceerd, maar hierover maak ik me toch grote zorgen. Dit zijn namelijk zaken die wat mij betreft thuishoren in dictatoriale regimens en communistische landen. Zeker als het verder gaat dan enkel beïnvloeding. Dit wetsvoorstel is een goed voorbeeld van de wens van de overheid op meer controle en invloed op te hebben op opvattingen, standpunten en meningen van burgers, evenals bijvoorbeeld het burgerschapsonderwijs dat steeds meer geconcretiseerd wordt.

Als maatschappij zijn we beland in een hele nare neerwaartse spiraal van wantrouwen vanuit overheid richting de burger, en meer controle en beïnvloeding vanuit de overheid richting de burger (en dus ook organisaties, religieuze instellingen, etc.). Nogmaals, niet enkel op gedrag, maar ook gericht op meningen, standpunten en opvattingen van burgers. Met in de maatschappij steeds meer polarisatie en extremistische opvattingen. We kunnen nu verzanden in een 'kip-ei discussie'. Mijn indruk is dat dit soort wetgeving de polarisatie en extremistische opvattingen alleen maar aanwakkert. Laat ik van het positieve uitgaan: het tegenovergestelde zal de bedoeling zijn, maar soms pakken zaken anders uit.

Laten we ruimte geven aan andermans opvattingen. Laten we ruimte geven aan minderheden. Laten we handelen vanuit vertrouwen. Dat was toch de bedoeling na de toelagenaffaire? Dat is op korte termijn misschien spannend, maar zal op lange termijn de maatschappij ten goede komen. En pas dan, wanneer gedragingen niet juist zijn, laten we dan ingrijpen.

Ik weet, ik verbind in een kort stukje tekst vele grote thema's aan elkaar. Maar ik zou nog willen zeggen: beste liberale en progressieve politici. Stop met het opdringen van jullie gedachtegoed aan burgers en/of kinderen. Want door jullie toedoen zit straks de hele tweede kamer vol met rechts populistische partijen. En nee, daar zit ik ook niet op te wachten.

Hartelijke groet en wijsheid in uw werk toegewenst!